

Direktoriaus pavaduotoja
medicininė
Aitra Mečėjienė
Laikiniai vykdomieji
Direktoriaus funkcijas
TVIRTINU:
2023-03-14

VŠĮ NACIONALINIO KRAUJO CENTRO DARBUOTOJŲ ELGESIO KODEKSO TAIKYMO REZULTATAI 2022 METAIS

2023 m. kovo 14 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministras 2020 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. V-2521 patvirtino Šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2020-2022 metų programą (toliau – Programa) ir šios programos įgyvendinimo priemonių planą (toliau – Priemonių planas). Priemonių plane numatyta, kad visos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai (toliau – SAM) pavaldžios Asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kasmet, iki kiekvienų metų I ketvirčio pabaigos, privalo pateikti darbuotojų etikos taisyklių taikymo rezultatus, apibendrintus skundus dėl darbuotojų taisyklių pažeidimo, etikos taisyklių nuostatų laikymosi kontrolės, etikos komisijos posėdžiuose priimtus sprendimus.

Viešoji įstaiga Nacionalinis kraujo centras (toliau – Nacionalinis kraujo centras), nepraleisdamas nustatyto termino, teikia darbuotojų etikos taisyklių taikymo rezultatus, apibendrintus skundus dėl darbuotojų taisyklių pažeidimo, etikos taisyklių nuostatų laikymosi kontrolės, etikos komisijos posėdžiuose priimtus sprendimus.

Skundai dėl etikos taisyklių pažeidimo, jų nagrinėjimas ir Etikos komisijos posėdžiuose priimti sprendimai

Informuojame, kad 2022 metais asmenys, atsakingi už korupcijos prevenciją ir personalo valdymą, skundų dėl Darbuotojų elgesio kodekso (toliau – Kodeksas) pažeidimų negavo ir nenagrinėjo. Tačiau, Nacionalinio kraujo centro direktoriaus 2022 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. B-50 „Dėl komisijos sudarymo“, 2022 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. B-86 „Dėl VŠĮ Nacionalinio kraujo centro medicinos etikos komisijos sudėties patvirtinimo“, 2022 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. B-286 „Dėl komisijos atvejui ištirti, sudarymo“ buvo sudarytos atskiros komisijos nagrinėti darbuotojų darbo drausmės pažeidimo atvejus, kurių metu buvo nagrinėjami ir galimi Kodekso pažeidimai. O būtent dėl D.M., D.Č., V.V.T. elgesio. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, teikiame minėtų atvejų apibendrintą informaciją ir komisijų priimtus sprendimus.

Nacionalinio kraujo centro direktoriaus 2022 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. B-50 „Dėl komisijos sudarymo“ sudaryta komisija, įvertinusi situaciją išdėstytą Donorystės organizavimo skyriaus vadovės tarnybiniame pranešime, posėdžiu metu gautus rašytinius bei žodinius paaiškinimus, pateikė išvadą, kad donorų organizatorius D.M. analizuojamu laikotarpiu nepasiekė Donorų telkimo tvarkos aprašo 7.1. punkte numatyto minimalaus sutelkiamų donorų skaičiaus (nuo 2021 m. rugšėjo iki 2021 m. gruodžio mėn. per mėnesį sutelkti po 350 donorų, nuo 2021 m. gruodžio iki 2022 m. vasario mėn. – per mėnesį sutelkti po 200 donorų). Komisija taip pat atkreipia dėmesį, kad šių rezultatų nepasiekė ir kiti Donorystės skyriaus donorų organizatoriai. Išanalizavus gautus duomenis padarė išvadą, kad prie D.M. atliktų skambučių pridėjus jo išsiųstas žinutes, taip pat įvertinus tai, kad informacija apie donora į eProgesa sistemą gali būti suvedama ir be skambučio donorui, darė prielaidą, jog neatitikimas tarp padarytų skambučių ir informacijos, įvestos į eProgesa sistemą galėjo atsirasti būtent dėl šių priežasčių. Taip pat konstatavo, kad D.M. leisdamas V.P. prisijungti prie eProgesa sistemos būtent jam suteiktu prisijungimo ženkliu ir suvesti į sistemą informaciją apie V.P. skambučius donorus, pažeidė procedūros aprašo PA5-NKC Kompiuterinės ir programinės įrangos valdymas 96.2. papunkčio reikalavimą. D.M. savo elgesiu, veiksmais ir neveikimu pažeidė Kodeksą, kuriame

darbuotojams nustatytos pareigos: tinkamai, rūpestingai, kvalifikuotai, atsakingai atlikti savo pareigas; einant pareigas, nepažeisti įstatymų, kitų teisės aktų, veikti tik pagal suteiktus įgaliojimus; nesiekti naudos sau, savo šeimai, artimiesiems ar draugams, vykdant darbinės pareigas; dirbti donorų, Nacionalinio kraujo centro ir visuomenės labui; elgtis nepriekaištingai ir garbingai; atlikti savo pareigas vadovaujantis etiško elgesio normomis. D.M. netinkamai vykdė Donorų organizatoriaus pareiginėje instrukcijoje numatytas funkcijas: organizuoti kraujo donorų telkimą papildomai kraujo donorus kviečiant telefonu ar siunčiant trumpąsias SMS žinutes (pareiginės instrukcijos 9.5.7. papunktis); vykdyti Nacionalinio kraujo centro vidaus dokumentuose nustatytus reikalavimus (pareiginės instrukcijos 9.15. punktas).

Nacionalinio kraujo centro direktoriaus 2022 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. B-86 „Dėl VšĮ Nacionalinio kraujo centro medicinos etikos komisijos sudėties patvirtinimo“ sudaryta komisija, Komisija, įvertinusi donoro M.M. skunde nurodytas aplinkybes, Donorų priėmimo skyriaus medicinos gydytojos D.Č. paaiškinime nurodytas aplinkybes, posėdžių metu gautą informaciją ir paaiškinimus, konstatavo, kad D.Č. savo veiksmais pažeidė Kodeksą, Vidaus tvarkos taisyklės darbuotojams ir Gydytojo etikos principus. D.Č. pažeidė Kodeksą, kuriame darbuotojams nustatytos pareigos: būti tolerantiškam, punctualiam ir paslaugiam, pagarbiai elgtis su donorais, bendradarbiais ir kitais asmenimis, su darbu susijusias konfliktines situacijas spręsti taikiai ir mandagiai; pagarbiai išklausti asmenis ir imtis visų teisėtų priemonių jiems padėti, dėmesingai reaguoti į donorų, jų atstovų, artimųjų, Nacionalinio kraujo centro darbuotojų, kitų asmenų prašymus ir siūlymus. Šio reikalavimo privalu laikytis net sudėtingomis aplinkybėmis ar esant stresinėms situacijoms; nereikšti paniekos Nacionalinio kraujo centro darbuotojams ir donorams, Nacionalinio kraujo centro vadovams, neįžeidinėti, neplūsti, nevartoti psichologinio smurto, galimai žeminančių ar įžeidžiančių dviprasmybių; konfliktinėse situacijose elgtis nešališkai, išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyvaus sprendimo; dirbti donorų, Nacionalinio kraujo centro ir visuomenės labui; elgtis nepriekaištingai ir garbingai, saugoti savo nepriekaištingą reputaciją; atlikti savo pareigas vadovaujantis etiško elgesio normomis; su žmonėmis bendrauti geranoriškai ir pakančiai, nepaisant jų asmeninių savybių, turinės ar visuomeninės padėties, mandagiai elgtis su donorais, jų atstovais, artimaisiais, Nacionalinio kraujo centro darbuotojais, kitais fiziniiais asmenimis ir kitų juridinių asmenų atstovais. Taip pat pažeidė Nacionalinio kraujo centro vidaus tvarkos taisyklės darbuotojams, kuriuose darbuotojams nustatytos pareigos: sąžiningai atlikti jiems pavestą darbą (funkcijas) pagal Nacionalinio kraujo centro direktoriaus įsakymu patvirtintą pareiginę instrukciją; užtikrinti tinkamą darbo drausmę, maksimalų dėmesį donorams bei klientams ir pavyzdinę jų aptarnavimo kultūrą. D.Č. savo veiksmais pažeidė Lietuvos Gydytojo profesinės etikos kodeksą, kuriame numatyta, kad: atlikdamas profesines pareigas, gydytojas savo elgesiu formuoja profesijos įvaizdį visuomenėje, todėl net ir neatlikdamas profesinių pareigų turi vengti elgesio ir viešų pasisakymų, kurie galėtų diskredituoti gydytojo vardą, kenkti jo asmeniniam ir gydytojo profesijos prestižui ir taip silpninti visuomenės pasitikėjimą gydytojo profesija.

Nacionalinio kraujo centro direktoriaus 2022 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. B-286 „Dėl komisijos atvejui ištirti, sudarymo“ sudaryta komisija, įvertinusi Donorystės organizavimo skyriaus Rinkodaros ir komunikacijos grupės vadybininkės E.J. 2022 m. gruodžio 9 d. tarnybiniame pranešime bei posėdžio metu surinktus rašytinius ir žodinius įrodymus, padarė išvadą, kad savo netinkamu požiūriu į donora bei pasyviu elgesiu, medicinos gydytojas V.V.T. pažeidė: Lietuvos medicinos normos MN 7:2022 „Medicinos gydytojas“ (patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. V-930 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 7:2022 „Medicinos gydytojas“ patvirtinimo“) 12.1 papunktį, kuriuo numatyta, kad medicinos gydytojas privalo teikti būtinąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka; Medicinos gydytojo pareiginę instrukciją, kuri numato gydytojui pareigas: sąžiningai, kokybiškai ir savalaikiai vykdyti (atlikti) funkcijas, nurodytas pareiginėje instrukcijoje; laikytis darbo drausmės, medicinos etikos, Darbuotojų elgesio kodekso reikalavimų; savo darbe vadovautis KVS dokumentais (procedūrų aprašais ir instrukcijomis), reglamentuojančiais Donorų medicininės atrankos darbą. Taip pat NKC I 7/PA34 – Nacionalinio kraujo centro Instrukcija „Donorų paruošimas kraujo, jo sudėtinųjų dalių donacijai ir donoro priežiūra po donacijos“, kurioje numatyta, kad medicininę donorų atranką

atliekantis gydytojas atsako už pagalbos donorui suteikimą pavojingų nepageidaujamų reakcijų, susijusių su kraujo davimu, anafilaksinio šoko atveju. Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo 10 straipsnis, kuris numato gydytojui pareigas: laikytis gydytojo profesinės etikos principų; tvarkyti medicinos praktikos dokumentus teisės aktų nustatyta tvarka. Lietuvos Gydytojo profesinės etikos kodekso 1 punktą, kuris numato gydytojui pareigas: sąžiningai ir atidžiai tvarkyti medicinos praktikos dokumentus teisės aktų nustatyta tvarka; sveikatos priežiūros paslaugas teikti rūpestingai, suprasti ir vykdyti pacientų saugos reikalavimus. Nacionalinio kraujo centro darbuotojų etikos kodeksas, kuris numato kiekvienam darbuotojui pareigas: tinkamai, rūpestingai, kvalifikuotai, atsakingai atlikti savo pareigas; einant pareigas, nepažeisti įstatymų, kitų teisės aktų, veikti tik pagal suteiktus įgaliojimus; dirbti donorų, Nacionalinio kraujo centro ir visuomenės labui; elgtis nepriekaištingai ir garbingai; atlikti savo pareigas vadovaujantis etiško elgesio normomis. Nacionalinio kraujo centro vidaus tvarkos taisyklės darbuotojams, kuriose darbuotojams nustatytos pareigos: sąžiningai atlikti jiems pavestą darbą (funkcijas) pagal Nacionalinio kraujo centro direktoriaus įsakymu patvirtintą pareiginę instrukciją; užtikrinti tinkamą darbo drausmę, maksimalų dėmesį donorams bei klientams ir pavyzdinę jų aptarnavimo kultūrą.

Dėl etikos taisyklių nuostatų laikymosi kontrolės

Siekiant užtikrinti tinkamą Kodekso ir jame įtvirtintų taisyklių bei elgesio principų įgyvendinimą, atliekama šio kodekso nuostatų laikymosi kontrolė:

1. Visi Nacionaliniame kraujo centre naujai priimti darbuotojai, pasirašytinai supažindinami su Nacionalinio kraujo centro darbuotojų elgesio kodeksu bei kitomis galiojančiomis tvarkomis ir taisyklėmis, kurios darbuotojui pasirašius tampa privalomos laikytis. Tokiu būdu siekiama teigiamai paveikti naujo darbuotojo adaptaciją ir sąlygoti palankią tiek įstaigai, tiek darbuotojui šio proceso baigtį. Siekiame sureguliuoti tarpusavio santykius, užkirsti kelią amoralumui, konfliktams, suformuoti teisingą požiūrį į kiekvieno darbuotojo (taip pat ir neseniai įdarbinto) teises, poreikius, tarpusavio santykius.

2. Vykdoma nuolatinė viešųjų ir privačių interesų deklaravimo kontrolė. Paskirti atsakingi asmenys, kuris vykdo nuolatinę darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo kontrolę. Minėti asmenys, esant poreikiui, žodžiu arba raštu (el. paštu), ragina, primena darbuotojams apie pareigą deklaruoti viešuosius ir privačius interesus.

3. Siekiant įgyvendinti skaidrumo ir viešumo principus, nesavanaudiškumo principą, atsakomybės ir atskaitingumo principus ir pan., vykdoma viešųjų pirkimų kontrolė. Asmuo atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę, savo parašu tvirtina pirkimo paraiškas, teikia pastabas dėl jų arba atsisako jas tvirtinti nurodydamas to priežastis. Taip siekiama užtikrinti skaidrius viešuosius pirkimus bei kontroliuoti, kad paraiškas rengiantys įstaigos darbuotojai veiktų skaidriai, nesiektų savanaudiškų tikslų.

4. Esant poreikiui, organizuojami darbuotojų susirinkimai, kurie skirti svarstyti etikos problemas, primenamos darbuotojų elgesio kodekso nuostatos, aptariami reikalavimai dėl darbuotojų tarpusavio santykių. Skatinamas darbuotojų tarpusavio bendradarbiavimas.

Medicinos etikos komisijos pirmininkė,
asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę

 Miglė Lukoševičiūtė